

**Svanenmärkning av
Fönster & Ytterdörrar**
Remissförslag 1 • 10 mars 2008

Nordisk Miljömärkning

Nordiska Ministerrådet beslutade 1989 att införa en frivillig officiell miljömärkning, Svanen. Nedanstående organisationer/företag driver Svanenmärkningen på uppdrag av respektive lands regering.

För mer information se webbplatserna:

Danmark:

Miljømærkning Danmark
Dansk Standard
Kollegievej 6
DK-2920 CHARLOTTENLUND
Tel: +45 72 300 450
Fax: +45 72 300 451
www.ecolabel.dk
info@ecolabel.dk

Finland:

SFS-Miljömärkning
Pb 116
FI-00241 HELSINGFORS
Tel: +358 9 1499 331
Fax: +358 9 1499 3320
www.ymparistomerkki.fi
joutsen@sfs.fi

Norge:

Miljømerking
Tordenskiolds gate 6 B
NO-0160 OSLO
Tel: +47 24 14 46 00
Fax: +47 24 14 46 01
www.ecolabel.no
info@ecolabel.no

Island:

Norræn Umhverfismerking á Íslandi
Umhverfisstofnun
Suðurlandsbraut 24
IS-108 REYKJAVIK
Tel: +354 591 20 00
Fax: +354 591 20 20
www.svanurinn.is

Sverige:

SIS Miljömärkning AB
SE-118 80 STOCKHOLM
Tel: +46 8 55 55 24 00
Fax: +46 8 55 55 24 01
www.ecolabel.se
svanen@ecolabel.se

Detta dokument får kopieras endast i sin helhet och utan någon form av ändring.

Citat får göras om upphovsmannen Nordisk Miljömärkning omnämns.

Svanenmärkning av Fönster & Ytterdörrar

Remissförslag 1, 10 mars 2008

Vad är ett Svanenmärkt Fönster eller Ytterdörr?	1
Varför välja Svanenmärkning?	2
Vad kan Svanenmärkas?.....	2
Hur söker man?	3
Vad krävs för att bli Svanenmärkt?	4
1 Produktbeskrivning.....	5
2 Miljökrav	5
3 Kvalitets- och myndighetskrav.....	12
Marknadsföring	14
Svanenmärkets utformning	14
Efterkontroll	14
Hur länge gäller licensen?	15

Vad är ett Svanenmärkt Fönster eller Ytterdörr?

Målet med Nordisk Miljömärknings kriterier för miljömärkning av fönster och ytterdörrar är att stimulera till användande av energieffektiva fönster och ytterdörrar producerade med minimalt miljöstörande produktion. Kriterierna är utformade för miljömärkning av fasta eller öppningsbara, fönster och fönsterdörrar, samt ytterdörrar mellan fria och konstant uppvärmda utrymmen.

Fönstret och ytterdörren har en lång teknisk livslängd. Den största miljöbelastningen under fönstrets och ytterdörrens livstid härrör från energiförluster från den uppvärmda byggnaden, i vilken fönstret och ytterdörren är monterat. Energiförlusternas storlek för fönster och ytterdörrar bestäms främst av värmegenomgångskoefficient, U-värde, samt dess solenergitransmittans, g-värde. Ett energieffektivt fönster minskar uppvärmningsbehovet av byggnader och minskar bostadens klimatpåverkan.

De viktigaste material som används vid tillverkning av fönster och ytterdörrar är glas, trä, plast och metaller t.ex. aluminium och stål. Plaster och metaller kan förekomma i form av olika profiler, lister, beslag, folie och/eller beläggning. Olika impregnerings- och ytbehandlingsmedel, spackel, lim, isolermaterial, fogmassor och gasfyllnad används i fönster och ytterdörrar. När fönstrets och ytterdörrens hela livscykel beaktas, är skillnaderna mellan de tillåtna materialens miljöbelastningar relativt små.

I ett Svanenmärkt fönster eller ytterdörr ska karm, båge och dörrblad som består av ej förnybart material vara baserat på återvunnet material till 50 %. Miljökrav är dessutom ställda på kemikalier, impregnering, källsortering av olika avfallsslag och tillsatsämnen i plaster. Kraven gäller också för material från underleverantörer av isolerglaselement, karmar och bågar samt för emballage. Det ställs krav på att 70 % av det massiva träet i ytterdörren eller fönstret ska komma från certifierat hållbara skogsbruk.

Fönster- eller ytterdörrstillverkaren ska ge 10 års garanti.

Krav ställs även på monterings- och skötselinstruktioner. Tillverkaren ska till varje leverans informera om rekommenderat underhåll. För att kunna säkerställa kvaliteten på miljömärkta fönster eller ytterdörrar, ska de uppfylla relevanta produktcertifieringskrav. Tillverkaren ska också ha dokumenterade rutiner och instruktioner för kvalitets- och miljösäkring.

Svanemärkta fönster och ytterdörrar har:

- Låg klimatpåverkan då energiförlusterna genom fönstret och ytterdörren är låg.
- Låg miljöpåverkan från produktionen då det ställs stränga miljökrav på råmaterial och produktionsprocesser.
- Säljs med goda monterings- och skötselinstruktioner för att säkra en riktig användning.

Varför välja Svanenmärkning?

- Fönster och ytterdörrar får använda varumärket Svanen i sin marknadsföring. Svanenmärket har mycket hög kännedom och trovärdighet inom Norden.
- Svanenmärket är ett kostnadseffektivt och enkelt sätt att kommunicera miljöarbete och miljöengagemang till kunder och leverantörer.
- En mer miljöanpassad verksamhet ger ofta möjligheter till minskade kostnader genom att till exempel sänka förbrukningen av energi samt minska mängden emballage och avfall.
- En mer miljöanpassad drift förbereder producenten av fönster och ytterdörrar på framtida miljökrav.
- Miljöfrågor är komplexa och det kan ta lång tid att sätta sig in i specifika frågeställningar. Svanenmärkningsen kan ses som en guide till detta arbete.
- Svanenmärkningsen innehåller inte bara miljökrav utan också kvalitetskrav eftersom miljö och kvalitet oftast går hand i hand. Det betyder att en Svanlicens också kan ses som en kvalitetsstämpel.

Vad kan Svanenmärkas?

Produktgruppen är begränsad till fasta eller öppningsbara fönster, fönsterdörrar och ytterdörrar.

Karm, båg och dörrblad kan bestå av trä, trä-aluminium, aluminium, plast, stål eller kompositmaterial.

Ytterdörrar definieras som dörr mellan fria och konstant uppvärmda utrymmen. De dörrar som kan miljömärkas är ytterdörrar som fungerar som dörr mellan inomhusmiljö och utomhusmiljö, t.ex. dörrar till hus, lägenheter och kontor och andra byggnader som har en reglerad inomhustemperatur.

Hur söker man?

Varje krav är markerat med bokstaven K (för krav) samt ett nummer. Alla krav ska uppfyllas för att en licens ska erhållas.

Kravdelen kan även användas som en checklista då varje krav följs av kryssrutor, Ja och Nej, för om kraven uppfylls.

Symboler i texten

För varje krav är det beskrivet hur det ska styrkas att kravet uppfylls. Det finns också olika symboler som används för att underlätta arbetet. Symbolerna är:

- ☒ Skicka med
- ☺ Kravet kontrolleras på plats

Ansökan

Ansökan skickas till Nordisk Miljömärkning i det land fönstret/ytterdörren ska säljas/verksamheten bedrivs, se adresser på sidan 2. Ansökan består av en ansökningsblankett och dokumentation som visar att kraven uppfylls (finns specificerat i kraven).

Mer information och hjälp vid ansökan kan finnas. Gå in på respektive lands hemsida för att få information.

Försäljning i övriga Norden

Om licensen registreras i något annat nordiskt land ges möjligheten att använda Svanenmärket på en större marknad. Då behöver följande skickas in till Nordisk Miljömärkning:

- Blankett för försäljning i aktuellt land.
- Bruksanvisning på aktuellt språk.
- Dokumentation som visar att nationella föreskrifter uppfylls.
- Dokumentation som visar vilket system för återvinning av fönster eller ytterdörrar är tänkt att delta i.
- Retursystem för emballage.

Registreringen är kostnadsfri men årsavgifter måste betalas enligt respektive lands avgiftsregler.

Kontroll på plats

I samband med ansökan kontrollerar Nordisk Miljömärkning på plats att kraven uppfylls. Vid kontrollen ska underlag för beräkningar, original till inskickade intyg, mät-protokoll, inköpsstatistik och liknande som styrker att kraven uppfylls kunna uppvisas.

Kostnader

En ansökningsavgift tas ut i samband med att företaget söker licens. Utöver det tillkommer en årsavgift baserad på det Svanenmärkta fönstrets/ytterdörrens omsättning.

Frågor

Vid frågor, kontakta gärna Nordisk Miljömärkning, se adresser på sidan 2.

Vad krävs för att bli Svanenmärkt?

För att få Svanlicens krävs att:

- Samtliga obligatoriska krav uppfylls
- Nordisk Miljömärkning har kontrollerat på plats

1 Produktbeskrivning

K1 Beskrivning

Beskriv hur fönstret eller dörren är utformad och hur produktionen går till.

Produkt och produktionsbeskrivning.

K2 Materialöversikt

Redogör för vilka material som fönstret/ytterdörren är tillverkad av. Det ska uppges hur stor vikt-% respektive material och komponent utgör av hela fönstret/ytterdörren.

En skriftlig redogörelse för samtliga material och komponenter som används vid tillverkning av fönstret eller ytterdörren med uppgifter om vikt-%.

2 Miljökrav

Energikrav

K3 U-värde, värmegenomgångskoefficient

Värmegenomgångskoefficient, U-värde, ska maximalt vara $1,0 \text{ W/m}^2\text{K}$ mätt på hela fönstret eller ytterdörren inklusive karmen.

För fönster ska U-värdet beräknas för fönsterstorleken $1,2 \text{ m} \times 1,2 \text{ m}$. Om referensstorleken $1,48 \text{ m} \times 1,23 \text{ m}$ används så ska erhållet U-värde räknas om till U-värde motsvarande fönsterstorleken $1,2 \text{ m} \times 1,2 \text{ m}$.

För ytterdörrar ska U-värdet beräknas för storleken $0,9 \text{ m} \times 2,1/1,3 \text{ m}$.

U-värdet ska anges med två hundraedels noggrannhet. Avrundning kommer att ske enligt följande: $1,04 \text{ W/m}^2\text{K}$ avrundas nedåt och $1,05 \text{ W/m}^2\text{K}$ avrundas uppåt.

Metod för U-värdesmätning och beräkningar beskrivs i bilaga 1.

Redogörelse hur U-värdesmätningar utförts. Mätresultat och beräkningar bifogas,.

K4 Fönsters solenergitransmittans samt dagsljustransmittans

Fönsterglasets solenergitransmittans (g-värde) ska vara $52 \pm 2 \%$ eller högre, mätt vinkelrätt mot glaset. Dagsljustransmittansen ska vara $63 \pm 2 \%$ eller högre.

Metod för mätning beskrivs i bilaga 1.

Redogörelse hur mätningar utförts samt resultat från mätning.

K5 Fönstrets eller ytterdörrens täthet

Fönstret eller ytterdörren ska ha en täthet som uppfyller klass 4 enligt EN 12207.

- Resultat från täthetstest. Redogörelse hur mätning av täthet utförts.

Materialkrav

K6 Återvunnet material i "ej förnybara" material

Komponenter i fönster eller ytterdörrar såsom karm, båge eller dörrblad som består av ej förnybar råvara ska vara producerade av återvunnen råvara till minst 50 vikt-%.

Kravet gäller inte för delar som utgör mindre än 3 vikt-% av fönstrets eller ytterdörrens totala vikt. Gångjärn, handtag och beslag omfattas inte av kravet. De ej förnybara komponenterna i glasrutan/isolerrutan omfattas heller inte av detta krav på återvunnet material.

*Återvunnet material definieras som postkonsument återvunnet material.
Produktionsspill är inte återvunnet material.*

- För ej förnybara material ska det redogöras hur stor andel som är återvunnen. Intyg från materialleverantörer att råvaran är återvunnen.

K7 Ej återvunna plastmaterial

Till plastmaterial, får inte aktivt tillsättas bly, kadmium, halogenerade paraffiner, organiska tennföreningar, ftalater eller halogenerade flamskyddsmedel.

- Intyg från plasttillverkare att plastdelaruppfyller kravet. Bilaga 2 kan användas för dokumentation.

K8 Återvunna plastmaterial

Återvunnen plast får inte innehålla bly eller kadmium.

Den återvunna plasten ska testas med avseende på innehåll av, halogenerade paraffiner, organiska tennföreningar, ftalater eller halogenerade flamskyddsmedel.

- Testresultat som visar att kravet uppfylls.

K9 Klorframställning

Kvicksilver eller asbest får inte användas vid framställning av klor till plastproduktionen.

- Intyg från plastproducenten om vilken framställningsmetod som används vid klorframställning. Bilaga 2 kan användas.

K10 Märkning av plastdelar

Delar som består av plast och som väger över 50 g ska vara märkta för återvinning enligt ISO 11469, med synlig märkning. Detta krav gäller inte för glasningslister och glasningsklossar som utgör mindre än 3 vikt-% av fönstrets totala vikt.

- Redogörelse för materialmärkning av detaljer som är tillverkade i plast.

K11 Isolergas

Isolergas som förorsakar växthuseffekt, GWP (Global Warming Potential) > 5 över en period på 100 år, får ej användas i isolerelement.

Ädelgaser (t.ex. argon, krypton) har ej GWP>5.

- Redogörelse för eventuell använd isolergas, samt redogörelse för att gasen ej orsakar växthuseffekt, GWP > 5 över en period på 100 år.

K12 Träråvara

Licensinnehavaren ska säkra att träråvaror inte stammar från skogsmiljöer med höga biologiska och/eller sociala skyddsvärden. Om det visar sig att man använder trävirke som stammar från sådana skogsmiljöer kan Nordisk Miljömärkning dra in licensen.

- Namn på träslag (på latin och ett nordiskt språk) samt geografiskt ursprung (land/delstat och region/provins/kommun) för de träslag som används. Nordisk Miljömärkning har rätt att kräva in ytterligare dokumentation om det råder osäkerhet om träråvaran stammar från skogsmiljöer med höga biologiska och/eller sociala skyddsvärden. Bilaga 3a är avsedd för dokumentering av träråvara.

K13 Massivt trä

På årsbasis ska minst 70 % av ingående massivt trä komma från certifierat hållbart skogsbruk. Certifieringen ska vara utförd av tredje part enligt gällande skogsbruksstandard som uppfyller kraven på standard och certifieringssystem enligt bilaga 4.

Träfiberskivor omfattas inte av kravet.

- Redovisning av andelen trävirke från certifierat skogsbruk samt beräkningsunderlag. Bilaga 3a kan användas av leverantörer och 6b kan användas för sammanställning av fönstrets eller ytterdörrens träråvara.
- Kopia av certifikat för skogscertifiering som är undertecknat och godkänt av certifieringsorganet ska skickas in. Namnet på skogsstandard och certifieringssystemet ska framgå.

Miljömärkningsorganisationen har rätt att kräva in ytterligare dokumentation för att värdera om kraven till standard, certifieringssystem och certifierad andel är uppfyllda. T.ex. kopia av certifieringsorganets slutrapport, kopia av skogsstandard inklusive namn, adress och telefonnummer till organisationen som utformat standarden samt referenser till personer som representerar parter och intressegrupper som är inviterade till att delta i utvecklingen av skogsstandard.

K14 Isolerematerial

Termiska isoleringsmaterial får inte innehålla halogenerade flamskyddsmedel eller flamskyddsmedel med borax eller borsyra.

Expanderade isoleringsmaterial får inte vara producerade med fluorerade drivgaser som t.ex. hydrogenfluorkarbon (HFC). Exempel på material är EPS (expanderad polystyren) och XPS (extruderad polystyren).

Mineraliska isoleringsmaterial får inte vara klassificerade som cancerframkallande enligt direktiv 97/69/EC.

- Intyg från leverantör av isoleringsmaterial, och produktspecifikation av isoleringsmaterialet.

Kemikaliekrav

K15 Klassificering av kemiska produkter

Kemiska produkter som används vid produktion av Svanenmärkta fönster eller ytterdörrar ska inte vara klassificerade enligt tabell nedan. Klassificeringen gäller enligt föreskrifter om klassificering och märkning av farliga kemikalier i något nordisk land och/eller EUs ämnes- och preparatdirektiv 67/548/EEC och 1999/45/EEC (med anpassningar och ändringar).

Faroklass	Tillhörande symboler och R-sättning
Miljöfarlig	N med R50, R50/53 eller R51/53, R52, R53 eller R52/53 utan N
Cancerframkallande	T med R45, R49, Xn med R40
Mutagen	T med R46, Xn med R68
Reproduktionstoxisk	T med R60, R61, Xn med R62, R63
Mycket giftig	T+ med R26, R27, R28, R39
Giftig	T med R23, R24, R25, R39, R48,
Hälssofarlig	Xn med R20, R21, R22, R48, R65, R68
Explosivt	E med R2 och R3
Extremt brandfarligt	Fx (F+ i Norge) med R12
Mycket brandfarligt	F med R11, R15 och R17

Undantag:

Produkter som är träskyddsmedel kan vara klassificerade som R52/R53.

- Säkerhetsdatablad enligt direktiv 2001/58/EEC eller motsvarande.

K16 Hantering av kemiska produkter

För kemiska produkter som används vid produktion av Svanenmärkta fönster eller ytterdörrar som är klassificerade enligt tabell nedan ska det finnas en beskrivning hur dessa hanteras för att undvika personskador. Klassificeringen gäller enligt föreskrifter om klassificering och märkning av farliga kemikalier i något nordisk land och/eller EUs ämnes- och preparatdirektiv 67/548/EEC och 1999/45/EEC (med anpassningar och ändringar).

Faroklass	Tillhörande symboler och R-sättning
Allergiframkallande	Xn med R42 eller Xi med R43
Frätande	C med R34 och R35

- Beskrivning hur kemikalier hanteras på ett säkert sätt för att undvika personskador.

K17 CMR-ämnen

Ämnen klassificerade som cancerframkallande (Carc med R40, R45 och/eller R49), mutagena (Mut med R46 och/eller R68) och/eller reproduktionstoxisk (Rep med R60, 61, 62 och/eller R63) får inte ingå i kemiska produkter som används i produktionen av Svanenmärkta fönster eller ytterdörrar.

- Säkerhetsdatablad enligt direktiv 2001/58/EEC eller motsvarande och bilaga 5, ifylld och undertecknad av kemikalieleverantören.

K18 Ämnen som inte får ingå i kemiska produkter

Följande ämnen får inte ingå i kemiska produkter som används i produktionen av Svanenmärkta fönster eller ytterdörrar:

halogenerade och/eller aromatiska organiska lösningsmedel
alkylfenoletoxylater (APEO) och alkylfenolderivater (APD)
perfluorerade och polyfluorerade alkylerade föreningar (PFAS)
ftalater
halogenerade flamskyddsmedel
borföreningar
bisphenol-A

- Bilaga 5, ifylld och underskriven av kemikalieleverantören.

K19 Nanomaterial

Om det ingår nanometaller, nanomineraler, nanocarbonföreningar och/eller nanofluorföreningar i glas/fönster/dörr eller i kemiska produkter som används i produktionen av Svanenmärkta fönster eller ytterdörrar, ska det finnas dokumentation som styrker att användningen av nanomaterial inte kan medföra miljö- eller hälsoproblem.

Nanopartiklar definieras som mikroskopiska partiklar med dimensioner mindre än 100 nm. Nanometaller är till exempel nanosilver, nanoguld och nanokoppar.

- Intyg från fönster- eller ytterdörrproducent att nanomaterial inte används samt intyg från kemikalieleverantör enligt bilaga 5 om att nanomaterial inte används, alternativt dokumentation rörande hälso- och miljöegenskaper.

K20 Lösningsmedel vid impregnering och ytbehandling

Tryckimpregnering är inte tillåtet.

Utsläpp av flyktiga organiska föreningar (VOC) från impregnering eller ytbehandling ska vara max 11 kg/m³.

Kravet motsvarar myndighetskrav enligt EUs direktiv 99/13/EF om flyktiga organiska ämnen för anläggningar som har en större förbrukning av organiska lösningsmedel än 25 ton/år. För Svanenmärkta fönster eller ytterdörrar gäller kravet oavsett förbrukning av organiska lösningsmedel.

VOC definieras som organiska föreningar som vid 393,15 K har ett ångtryck på 0,01 kPa eller mer.

- Beräkning av lösningsmedelsbalans eller mätning av utsläpp enligt metoder angivna i EUs direktiv 99/13/EF.

Krav på avfallshantering vid tillverkning

K21 Produktionsavfall

Tillverkaren, inklusive eventuell underleverantör av isolerelement, karm och båge, ska källsortera olika avfallslag uppkomna vid produktion av fönstret eller ytterdörren, t.ex. träavfall, impregnerat träavfall, glasavfall, plast, aluminium och andra metaller. Dessutom ska en plan upprättas för källsorteringen, som beskriver omhändertagande, exempelvis återvinning, deponering och förbränning. Om avfallet är miljöfarligt, ska detta anges.

Miljöfarligt avfall ska behandlas och omhändertas enligt myndigheters gällande föreskrifter i tillverkningslandet.

Hanterings- och återvinningskrav för enskilda material gäller hela produktionen i den produktionsanläggning där miljömärkta produkter tillverkas. Kraven gäller även underleverantörs produktion av isolerelement, karm och båge. Kraven är följande:

- Vanligt fönsterglas: glasavfall ska återvinnas.
- Selektivglas (belagt fönsterglas): glasavfall ska återvinnas om det finns återvinningsmöjligheter i fönstrets produktionsland.
- Aluminiumavfall samt andra metallavfall ska återvinnas.
- Plastavfall ska återvinnas. Kravet gäller för komponenter som det ställs krav på i K6.
- Virke och annat träbaserat avfall ska material- eller energiåtervinnas. Detta gäller dock inte impregnerat träavfall.
- Impregnerat virke, kasserade fönster, kemikalierester och deras förpackningar samt andra material ska hanteras enligt myndigheters föreskrifter eller tillstånd.
- Restavfall ska insamlas av godkänd avfallshanterare.

Redovisning av en avfallsplan för källsortering av träavfall, impregnerat träavfall, glasavfall, plast, aluminium, andra metaller, inkluderande uppgift om omhändertagande, exempelvis återvinning, deponering och förbränning. Redovisningen ska visa att krav på enskilda material i K11 uppfylls.

Deklaration av eventuellt miljöfarligt avfall.

Redogörelse för att miljöfarligt avfall omhändertas enligt gällande föreskrifter i tillverkningslandet.

K22 Retursystem för plastmaterial i fönster

För fönster och ytterdörrar tillverkade i plast ska tillverkare eller råvaruleverantör vara ansluten till ett system som ombesörjer insamling av uttjänta fönster eller ytterdörrar för återvinning.

Redogörelse/beskrivning av vilka former av retursystem som företaget deltar i.

K23 Emballage

Halogenerade plaster och biocidbehandlat/impregnerat virke får inte ingå i emballage.

Redogörelse för vilka förpackningsmaterial som tillverkaren och dess underleverantörer använder.

Intyg på att emballaget inte till någon del utgörs av halogenerade plaster, biocidbehandlat eller impregnerat virke.

Funktionskrav

K24 Hållbarhet/beständighet av fuktutsatta trädelar

För att garantera att ytterdörren eller fönstret ska ha hög beständighet krävs att ytterdörren eller fönstret ska ha ett tillräckligt träskydd. Fuktutsatta delar av trä ska vara:

- a) impregnerat där impregneringen ska uppfylla inträngningsklass P5 enligt EN 351-1 och 351-2 eller
- b) påförd träskyddsmedel genom doppling eller s.k. flowcoat (t.ex. ØKO2 i Danmark) i kombination med användning av kärnved.

Systemen för ytbehandling ska ge en dokumenterad underhållsfrihet på minimum 5 år enligt EN 927 "Färger och färgsystem för målning på trä utomhus". Systemet ska uppfylla gränsvärdena i Tabell 1 i EN 927-2 för "stable end use category". "Expose condition" som definierat i tabell 2 i EN 927-1 ska vara "Severe"

- Testrapporter enligt EN 330 för eventuell impregnering och EN 927 för ytbehandlingssystem.

K25 Tekniska krav

Miljömärkta fönster eller ytterdörrar ska uppfylla relevanta standarder i försäljningslandet.

- Redogörelse för och intyg på vilka standarder i försäljningslandet som fönstret eller ytterdörren uppfyller.

K26 Garanti

Fönstertillverkaren ska ge 10 års garanti på hela fönstret. Garantin ska omfatta alla funktionskrav i gällande/relevanta standarder.

Ytterdörrstillverkaren ska ge 10 års garanti för formstabiliteten och 5 års garanti på funktioner och egenskaper.

- Garantibevis till konsumenten som medföljer fönstret/ytterdörren.

K27 Kundinformation

Till varje leverans av fönster eller ytterdörr ska följande bifogas:

- a) skriftliga föreskrifter om hantering av fönstret eller ytterdörren vid transport, mottagning samt lagring på byggplatsen
- b) skriftliga föreskrifter om fönstrets eller ytterdörrrens montering i vägg, injustering samt skydd under byggtiden. Generella fysikaliska parametrar ska anges för fastsättning. Anvisning om hur fönstret eller ytterdörren ska monteras optimalt ur energisynpunkt, så att inte värmeförluster uppkommer till följd av dålig montering. Dessutom ska monteringsanvisningen anvisa montering utan risk för att fönstret eller ytterdörren, eller den vägg fönstret

är placerat i, tar skada till följd av fuktpåverkan av konvektion, diffusion eller yttre påverkan av regn eller snö

- c) uppgifter om det aktuella fönstrets g- och U-värde eller ytterdörrens U-värde. Information om att fönstret ej rekommenderas för installation i byggnad som kyls p.g.a. glasets höga solenergitranssmittans, alternativt uppmaning till solavskärmning
- d) skriftlig instruktion beskrivande rekommenderat underhåll av fönstret eller ytterdörren. Skötsel instruktionerna ska innehålla uppgifter om hur ofta ytbehandlingen borde kontrolleras och underhållas/ommålas, samt vilka ytbehandlingsmedel som rekommenderas
- e) information om att låga U-värden för fönster ökar risken för kondens på utsidan vid hög luftfuktighet och då strålningsutbytet mellan fönstrets yta och himlen är stor. T.ex. vid stjärnklar himmel då det är vindstill. Fönster som är placerade inskjutna fasaden eller med skärm drabbas inte av kondens i så stor utsträckning

Skriftliga rekommendationer, som bifogas vid leverans av fönstret/ytterdörren till kund, uppfyllande krav på hantering, montering och skötsel ställda under K14 (a-g).

3 Kvalitets- och myndighetskrav

För att säkerställa att Svanens krav uppfylls ska följande rutiner vara implementerade.

Om fönster- eller dörrproducenten har ett certifierat miljöledningssystem enligt ISO 14 001 eller EMAS, där följande rutiner är implementerade räcker det att den ackrediterade revisorn intygar att kraven implementerats.

K28 Lagar och förordningar

Licensinnehavaren ska säkerställa att relevanta gällande lagar och bestämmelser följs på samtliga tillverkningsställen för den Svanenmärkta produkten. Till exempel för säkerhet, arbetsmiljö, miljölagstiftning och anläggningsspecifika villkor/koncessioner.

Ingen dokumentation krävs men Nordisk Miljömärkning kan dra in licensen om kravet inte uppfylls.

K29 Ansvarig för Svanen

Det ska finnas en ansvarig på företaget för att Svanens krav uppfylls samt en kontaktperson mot Nordisk Miljömärkning.

Organisationsstruktur som visar ansvariga för ovanstående.

K30 Dokumentation

Licensinnehavaren ska kunna uppvisa kopia av ansökan samt fakta- och beräkningsunderlag (inklusive testrapporter, dokument från underleverantörer och liknande) för den dokumentation som sänts in i samband med ansökan.

Kontrolleras på plats.

K31 Fönster och ytterdörrars kvalitet

Licensinnehavaren ska garantera att kvaliteten i produktionen av det Svanenmärkta Fönstret eller ytterdörren inte försämras under licensens giltighetstid.

Rutiner för att sammanställa och vid behov åtgärda reklamationer/klagomål gällande kvaliteten på Svanenmärkta fönstren eller ytterdörren.

K32 Planerade ändringar

Planerade ändringar som påverkar Svanens krav ska skriftligen meddelas Nordisk Miljömärkning.

Rutiner som visar hur planerade ändringar hanteras.

K33 Oförutsedda avvikelser

Oförutsedda avvikelser som påverkar Svanens krav ska skriftligen rapporteras till Nordisk Miljömärkning samt journalföras.

Rutiner som visar hur oförutsedda avvikelser hanteras.

K34 Spårbarhet

Licensinnehavaren ska ha spårbarhet på det Svanenmärkta fönstret eller ytterdörren i produktionen.

Beskrivning/rutiner över hur kravet uppfylls.

K35 Retursystem

Relevanta nationella regler, lagar och/eller branschavtal beträffande retursystem för produkter och emballage ska uppfyllas i de nordiska länder där de Svanenmärkta fönster eller ytterdörrar marknadsförs.

Intyg från sökanden om anslutning till befintliga avtal om återvinning/omhändertagande.

K36 Marknadsföring

Marknadsföring av Svanenmärkta fönster eller ytterdörrar ska ske enligt ”Regler för Nordisk Miljömärkning” 12 december 2001 eller senare versioner.

Ifylld bilaga 6.

Marknadsföring

Miljömärket Svanen är ett varumärke med mycket hög kännedom och trovärdighet inom Norden. Det Svanenmärkta fönstret eller ytterdörren får marknadsföras med Svanenmärket så länge licensen är giltig.

Märket ska placeras så att det inte uppstår tvivel om vad märkningen avser och så att det framgår att fönstret eller ytterdörren är miljömärkt.

Mer om marknadsföring finns att läsa i ”Regler för Nordisk Miljömärkning” 12 december 2001 eller senare versioner.

Svanenmärkets utformning

Svanenmärket har följande utformning:

licensnummer

Varje licens får ett unikt sex-siffrigt licensnummer som ska användas tillsammans med märket.

Mer om märkets utformning finns att läsa i ”Regler för Nordisk Miljömärkning” 12 december 2001 eller senare versioner.

Efterkontroll

Nordisk Miljömärkning kan kontrollera att fönstret eller ytterdörren uppfyller Svanens krav även efter att licens har beviljats. Det kan t.ex. ske genom besök på plats eller stickprovskontroll.

Visar det sig att fönstret eller ytterdörren inte uppfyller kraven kan licensen dras in.

Stickprov kan även tas i handeln och analyseras av ett opartiskt laboratorium.

Uppfylls inte kraven kan Nordisk Miljömärkning kräva att licensinnehavaren betalar analyskostnaderna.

Hur länge gäller licensen?

Nordisk Miljömärkning fastställde kriterierna för Fönster & Ytterdörrar den DAG MÅNAD ÅR och de gäller till och med DAG MÅNAD ÅR.

Miljömärkningslicensen gäller så länge kriterierna uppfylls och tills dess kriterierna slutar gälla. Kriterierna kan förlängas eller justeras, i sådana fall förlängs licensen automatiskt och licensinnehavaren meddelas.

Senast 1 år innan kriterierna slutar gälla meddelas vilka kriterier som ska gälla efter kriteriernas sista giltighetsdatum. Licensinnehavaren erbjuds då möjlighet att förnya licensen.

Bilaga 1 Analys- och testlaboratorier

Krav till analyslaboratoriet

Analyslaboratoriet ska uppfylla de allmänna kraven enligt standarden EN ISO 17025 eller vara ett officiellt GLP-godkänt analyslaboratorium.

Sökandens analyslaboratorium/mätning kan godkännas för att genomföra analyser och mätningar om:

- myndigheterna övervakar provtagnings- och analyseringsprocessen, eller om
- producenten har ett kvalitetssystem där provtagning och analyser ingår och som är certifierat enligt ISO 9001 eller ISO 9002, eller om
- producenten kan visa att det finns överensstämmelse mellan ett förstagångstest utfört som ett parallelltest mellan en opartisk testinstitution och producentens eget laboratorium samt att producenten tar prover enligt en fastlagd provtagningsplan.

Provningsmetoder för mätning av de energirelaterade kraven

U-värdet ska mätas enligt gällande standarder ISO 8990 eller EN ISO 12567-1, den s.k. Hot Box – metoden. Alternativt kan U-värdet beräknas enligt standarderna EN 673 (glasdelen) samt EN ISO 10077-2 (karm/båge-delen). Datoriserade simuleringsprogram t.ex. FRAME och VISION eller motsvarande kan användas vid beräkningarna.

U-värdet för ytterdörrar ska mätas enligt gällande standarder EN ISO 10077-2.

Den totala solljustransmittansen (TST eller g-värdet) samt dagsljustransmittansen (LT) skall mätas enligt EN 410 eller alternativt ISO 9050.

Lufttäthet för ska mätas enligt gällande standarder EN 12207.

Bilaga 2 Intyg avseende innehåll i plastmaterial

Producent/leverantör
Produktens namn

Härmed intygas att ovan namngivet plastmaterial ej aktivt tillsats bly, kadmium, halogenerade parafiner, organiska tennföreningar, ftalater eller halogenerade flamskyddsmedel.

Kvicksilver eller asbest har inte använts vid framställning av klor till plastproduktionen.

Producent/leverantörs underskrift

Datum

Företag

Ansvarig

Telefon

Bilaga 3a Redovisning av träråvara (leverantör)

Leverantör:
Produkt:
Tillverkare/leverantör:

För dokumentation av träråvara:

- Träslag och geografiskt ursprung (land/delstat och region/provins/kommun):
- Kopia av certifikat för skogscertifiering:
- Andel (%) trävirke från certifierat skogsbruk i produkten:

Vid flera produkter per leverantör kan tabellen nedan användas:

Träråvara	Träslag	Geografiskt ursprung	Skogsstandard	Andel (%) trävirke från certifierat skogsbruk i produkten

Leverantörens namnteckning:

.....
(datum) (företagsnamn)

.....
(ansvarig handläggare) (telefon)

Bilaga 3b Redovisning av träråvara (sammanställning)

Tabell 1: Använda trämaterial (tabellen används vid behov)

Träråvara	Leverantör	Träslag	Geografiskt ursprung

Tabell 2: Trävirke från certifierat skogsbruk

Träråvara	Leverantör	Mängd	Andel (%) trävirke från certifierat skogsbruk	Mängd trävirke från certifierat skogsbruk
Totalt				

% trävirke från certifierat skogsbruk =

mängd trävirke från certifierat skogsbruk/total mängd trävirke i produkterna = _____

Leverantörens namnteckning:

.....

(datum)

(företagsnamn)

.....

(ansvarig handläggare)

(telefon)

Bilaga 4 Krav på skogscertifiering

Trävirke som ingår ska vara certifierat av tredje part enligt en gällande skogbruksstandard som uppfyller kraven på standard och certifieringssystem.

Följande krav gäller för standarder, certifieringssystem och certifieringsorgan som kan accepteras av Nordisk Miljömärkning.

Standarder

1. Standarden ska balansera ekonomiska, ekologiska och sociala intressen och stämma överens med FN:s Riodokument: Agenda 21 och Skogsprinciperna samt respektera relevanta internationella konventioner och avtal.
2. Standarden ska innehålla absoluta krav samt främja och syfta till ett bärkraftigt skogsbruk.
3. Standarden ska vara allmänt tillgänglig. Standarden ska vara utvecklad i en öppen process där ekologiska, ekonomiska och sociala intressenter har inbjudits att delta.

Certifieringssystem

Certifieringssystemet ska vara öppet, ha bred nationell eller internationell trovärdighet och ska kunna verifiera att kraven i skogbruksstandarden (se ovan) är uppfyllda.

Certifieringsorgan

Certifieringsorganet ska vara opartiskt, trovärdigt och kunna kontrollera att kraven i standarden är uppfyllda, kunna kommunicera resultatet samt vara lämpligt för ett effektivt genomförande av standarden.

Nordisk Miljömärkning har rätt att kräva in ytterligare dokumentation för att bedöma om kraven på standard och certifieringssystem är uppfyllda.

Bilaga 5 Deklaration om produktens innehåll För kemiska produkter och impregneringsmedel

(Impregneringsmedel, färg, lim, fogmassor, spackel etc.)

Produktens namn
Tillverkare/leverantör

Produkt:

- Impregneringsmedel	☐	- Fogmassa	☐
- Grundfärg	☐	- Lim	☐
- Toppfärg	☐	- Spackel	☐
- Annat:	☐		

Preciserat: _____

- a) Innehåller den kemiska produkten CMR-ämnena?
Cancerframkallande (Carc med R40, R45 och/eller R49),
Mutagena (Mut med R46 och/eller R68)
Reproduktionstoxisk (Rep med R60, 61, 62 och/eller R63) ja nej
- b) Innehåller den kemiska produkten halogenerade eller
aromatiska organiska lösningsmedel? ja nej
- c) Innehåller den kemiska produkten alkylfenoletoxylater (APEO)
Eller alkylfenolderivat (APD)? ja nej
- d) Innehåller den kemiska produkten ftalater? ja nej
- e) Innehåller den kemiska produkten halogenerade
flamskyddsmedel? ja nej
- f) Innehåller den kemiska produkten borsföreningar? ja nej
- g) Innehåller den kemiska produkten bisfenol A? ja nej
- h) Innehåller den kemiska produkten nanometaller, nanomineraler,
nanocarbonföreningar och/eller nanofluorföreningar? ja nej

*Nanopartiklar definieras som mikroskopiska partiklar med dimensioner mindre än 100 nm.
Nanometaller är till exempel nanosilver, nanoguld och nanokoppar.*

Tillverkare/leverantörens underskrift

(Datum)

(Firmanamn)

(Ansvarig handläggare)

(Telefon)

Bilaga 6 Marknadsföring av Svanenmärkta fönster eller ytterdörrar

Vi bekräftar härmed att vi känner till reglerna för användning av det nordiska miljömärket Svanen enligt "Regler för Nordisk Miljömärkning" 12 december 2001 eller senare versioner och vi försäkrar att marknadsföringen av det Svanenmärkta fönstret eller ytterdörren ska genomföras enligt dessa regler.

Vi bekräftar också att vi har kunskap om innehållet i kriterierna för Svanenmärkning av fönster & ytterdörrar.

Vi försäkrar att de inom vårt företag som marknadsför de Svanenmärkta fönstret eller ytterdörren ska informeras om kriterierna för Svanenmärkning av fönster & ytterdörrar samt "Regler för Nordisk Miljömärkning" 12 december 2001 eller senare versioner.

Ort och datum

Företag

Underskrift, kontaktperson

Namnförtydligande

Telefon

Underskrift, marknadsföringsansvarig

Namnförtydligande

Telefon

Vid personalbyte ska ett nytt intyg skickas in till Nordisk Miljömärkning.